

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

120. An dispensatio obtenta super impedimento publicæ honestatis, seu
cognitionis spiritualis, tacita copula inter impretantes, sit valida? Et
advertitur, quod etiam quando incestus cum consanguinea ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

RESOL. CXX.

An dispensatio obrenta super impedimento publicae honestatis, seu cognationis spiritualis, tacita copula inter impetrantes, sit valida?
 Et aduertitur, quod etiam quando incestus cum consanguinea est impedimentum, oportet, quod copula sit perfecta, effuso semine viri intra vas, & non sufficit, quod femina seminet.
 Et additur non esse copulam narrandam, quando fuit incestuosa ex parte alterius tantum, nempe, quando alter ignorabat consanguinitatis, vel affinitatis nexum. Exp. 8. tr. 3. Ref. 83.

Sup. hoc in Res. praeterita, & in Res. seq.

§. I. **A**ffirmat Gallego de cognatione spirituali, cap. 24. num. 3. Gutierrez d. lib. 1. cap. 23. num. 15. Marienz. in rubr. tit. 1. gloss. 1. numer. 137. lib. 5. noua recopil. Menoch. de arbit. centuria 6. casu 502. diel. num. 1. vsque ad 30. quos referens sequitur Garcia de benef. part. 8. cap. 3. num. 64. dicentes, esse nullam, si taceatur incestus commissus, non solum cum consanguineis, & affinis, sed etiam cum cognatis cognatione spirituali, & publica honestate.

2. Sed alij negant; quia non oritur impedimentum ex copula cum cognata legali, vel spirituali cum non sit proprie incestus, nec sit textus impedimentum inducens, nisi quando est copula cum consanguineis, seu affinis, 32. quest. 1. cap. 1. Constat autem cognatos spiritualiter tantum, non esse nec consanguineos, neque affines, vt habetur expressè in cap. 1. 30. quest. 3. Ideo non quacumque veri taciturnitas vitiat dispensationem, sed illa, quam iura praecipunt exprimi. Cum ergo copula inter cognatos spirituales non sit verus incestus, non est cur eius taciturnitas reddat gratiam surreptitiam. Ita Navarr. lib. 4. consil. 2. edit. cons. 8. numer. 8. & 9. Palacios in 4. dist. 34. dist. 2. col. 11. vers. Caterum fortè. Caietanus 2. 2. quest. 154. artic. 9. col. 2. Sanchez lib. 7. disp. 15. num. 8. aded, quod etiam quando incestus cum consanguinea est impedimentum, oportet, quod copula sit perfecta effuso semine intra vas.

Sup. hoc incestus magis amplè, & late in rom. 1. tr. 5. Ref. 152. & signanter in tom. 2. tr. 6. Ref. 243. §. 1. à lin. 2. §. fine & cursim in alio §. eius not. etiam pro contento in hoc §. ult. huius. Ref.

3. Vnde si vas penetratur absque feminis effusione, non fit incestus verus, sed instar cuiusdam tactus impudici, quia cum haec sint poenalia, strictè sunt accipienda: quare in ea opinione, quae tenet reddi gratiam surreptitiam tacita copula habità ab impetrantibus, non habet locum, quando incestus non fuit verè consummatus cum aliis circumstantiis, requisitis in affinitate, vt etiam vult Vivald. de matrim. num. 69. & Sanchez lib. 7. de matrim. disp. 1. §. num. 11. & lib. 8. disp. 25. num. 10. vbi addit non esse copulam narrandam, quando fuit incestuosa ex parte alterius tantum, nempe, quando alter ignorabat consanguinitatis, seu affinitatis nexum, quia requiritur, quod sit ex vtraque parte coitus incestuosus, vt incurratur poena. Quod minus bene negat Garcia vbi supra scriptus, num. 58. dicens ad contrahendum impedimentum incestus cum consanguinea sufficere penetrare vas, absque seminatione, quia talis verè est copula incestuosa: sed fallitur, quia requiritur seminatio ex parte viri. Quin addit Sanchez lib. 2. de matrimonio. disp. 21. num. 6. non consummari matrimonium femina seminante, si vir vas penetret absque seminatione, quod etiam vult Syluest. de matrim. 8. quest. 15. dist. 2. & Sotus in 4. dist. 27. quest. 1. art. 4. vers. Causa dirimendi, & vers. Hos autem perplexum. Ergo non datur incestus, nisi vit seminet, & consequenter non debet narrari in precibus. Nec proinde

erit surreptitia dispensatio, ex taciturnitate illius. Et haec omnia docet Fragola de republic. part. 1. l. 3. disp. 6. §. 4. num. 63.

RESOL. CXXI.

An qui ligati sunt impedimento cognationis legalis, spiritualis, vel publica habita ab iis, si inter eos intercessit copula, teneantur illam explicare in dispensatione?
 Et an ad valorem dispensationis in impedimento consanguinitatis, & affinitatis non sit necessarium mentionem facere de copula, si ea inter consanguineos; vel affines intercesserit? Ex p. 9. tracl. 7. & Misc. 2. Ref. 37.

§. I. **A**ffirmatiuam sententiam contra Sanchez tenet Castus Palauz tom. 5. disp. 4. punct. 9. §. 3. num. 7. quia copula habità ab iis, qui matrimonium contrahere impediuntur in reuerentiam alicuius virtutis, incestuosa est, vel facilega, vt ipse Thomas Sanchez, pluribus relatis, tradit lib. 7. disp. 5. num. 6. & 7. At copula habità inter eos, qui impedimento cognationis spiritualis, legalis, & publicae honestatis obstricti sunt, prohibetur in reuerentiam virtutis religionis, vel pietatis, vt ipsemet Sanchez fatetur num. 10. ergo est specialis mentio illius faciendà in supplicatione dispensationis horum impedimentorum, sicut fit, cum petitur dispensatio impedimenti consanguinitatis, vel affinitatis. Praterca negare non possumus, expressa hac copula Pontificem non eodem modo dispensationem in his impedimentis concedere, ac si expressa copula non fuerit: quia maiorem pecuniae compositionem exigit, poenitentias iniungit, & superstitem prohibet, ne ad aliud matrimonium transeat: quae est ratio, ob quam Sanchez fatetur, illius esse mentionem faciendam, cum impetratur dispensatio in impedimento consanguinitatis, vel affinitatis.

2. Sed, his non obstantibus, puto, sententiam Sanchez esse probabilem; quam in ordine ad impedimentum cognationis legalis, & publicae honestatis tenet Texeda tom. 2. lib. 4. tracl. 3. cons. 25. num. 12. quia, ait ipse in his, proprie loquendo, non reperitur incestus.

3. Sed haec difficultas cessat in opinione asserentium, ad valorem dispensationis in impedimento consanguinitatis, & affinitatis, non esse necessarium mentionem facere de copula, si ea inter consanguineos, vel affines intercesserit. Ita plures Doctores magni nominis, quos ego alibi citavi, quibus nunc adde Martinum Perez de matrim. disp. 46. sect. 6. per rotam. & Ioannem Praepositum in 3. part. D. Thomae, quest. 8. de dispens. dub. 6. num. 41. Qui respondent ad argumenta contraria; videlicet, quod stylus Curiae qui videtur contrarius, fortè id tantum requirit pro foro externo; & proinde in foro conscientiae valet dispensatio, etiam si taceatur incestus. Quod etiam dicendum, quamuis Pontifex in dispensatione ponat: *Quomodo copula non intercesserit*, quia, vt ait Sà, verbo, *Dispensatio*, num. 10. dici potest, id intelligi, modò in foro externo non consistet de copula. Idem dicendum de quadam declaratione Cardinalium circa cap. 5. de reformatione matrimonij, sess. 24. Concil. Trid. quod, scilicet, intelligatur de foro exteriori, in quo dispensatio dici potest nulla, quando consanguinei, vel affines, qui se carnaliter cognouerunt, non meminerunt copulae. Ergo, si, secundum hos Doctores, non est necesse exprimere copulam habitam inter consanguineos, & affines; à fortiori dicendum, neque exprimendam esse si inter-

effecti
 his sp
 rez ob
 expime
 nem Pa
 qua hic
 pensati
 tur copu
 neque e
 Curia, c
 num Do
 do sit et
 inde: Ayl
 penitus,
 Decreto
 quando
 quidam
 non disp
 u, sed
 tam dil
 non add
 man et
 animalu
 sequuta
 Hurada
 à fortiori
 liter: si
 gnatos
 quos ne
 hincm
 sta esse
 An disp
 Et quid
 am
 Et doc
 ipse
 Et ad
 scilicet
 Ex p
 §. I. R
 monij
 nem m
 volum
 nam pe
 tant in
 inando
 tionem
 ha doc
 in Re
 num. 7
 confu
 almodu
 dam co
 Pontif
 nms q
 tantu d
 inuocac
 in Eccl
 tatem
 tificæ,
 qua ca
 & res c
 di eod
 hie re
 caula
 ret car
 quod
 cesserit